

Stanowisko Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego

**Koncepcja konsolidacji
polskiego przemysłu obronnego
pod egidą Polskiej Grupy Zbrojeniowej**

Warszawa, 23 kwietnia 2014 roku

Próby konsolidacji resztek państwowego przemysłu obronnego pod egidą Polskiego Holdingu Obronnego zakończyły się fiaskiem. Cały zamysł tej operacji ukierunkowany był na stworzenie hierarchicznej struktury, której jedna firma, spółka prawa handlowego i uczestnik obrotu specjalnego, miała decydować o całym polskim przemyśle obronnym.

Jeśli „nowa” koncepcja konsolidacji poprzez tworzeniu koncernu narodowego z dotychczas planowanymi funkcjami tylko pod nowa nazwą, będzie stworzona to z założenia i doświadczeń, będzie chybiona. Nie ma żadnego nowoczesnego państwa, w którym przemysł zbrojeniowy funkcjonowałby w taki sposób.

Przyjęcie takiego rozwiązania i kontrola rynku wewnętrznego przez jednego monopolistę po pewnym czasie byłoby niebezpieczne i prowadziłyby do degradacji potencjału obronnego i samego przemysłu zbrojeniowego, a także rodziłyby szereg konfliktów. Rozwiązanie to spowodowało, że nie zrealizowano zgodnie z planem (do 2012 roku) konsolidacji polskiego przemysłu obronnego.

Taka miała być konsolidacja polskiej zbrojeniówki w oparciu o Polski Holding Obronny (PHO), a jak powinna ona wyglądać i przebiegać pod egidą Polskiej Grupy Zbrojeniowej?

Aby na to pytanie odpowiedzieć trzeba określić dla PGZ:

- cele;
- funkcje i zadania
- strukturę biznesową oraz drogę jej osiągnięcia.

I. Celami, które należy postawić przed PGZ powinny być:

1. Określenie polityki w realizacji zadań obronnych i biznesowych przez polski przemysł obronny;
2. Restrukturyzacja i konsolidacja branżowa polskiego przemysłu obronnego;
3. Określenie strategii rozwojowej polskiego przemysłu obronnego spójnej z „Planem Perspektywicznym Przebierania Sił Zbrojnych RP” w perspektywie czasowej 20-30 lat oraz z wieloletnimi planami

technicznej modernizacji SZ RP, będącymi pochodną planu perspektywicznego;

4. Efektywne i przyszłościowe wydatkowanie środków na badania i rozwój, pozwalające transferować technikę wojskową na produkcję cywilną i zwiększać eksport.

II. W związku z powyższym:

1. Struktura funkcjonalna i zadaniowa PGZ powinna odpowiadać funkcji agencji nadzorującej przemysł obronny, działającej na zasadach spółki prawa handlowego. Zatem podstawowym zadaniem PGZ powinny być rozwój i budowa powiązań kooperacyjnych, kontrola kapitałowa nad podmiotami polskiego przemysłu obronnego wchodzącymi w skład PGZ. Przez kontrolę kapitałową rozumiane jest zarządzanie akcjami, posiadania pierwokupu akcji, wspieranie dotacjami w imieniu skarbu państwa. PGZ w żadnym wypadku nie powinna pełnić rolę pośrednika zawierającego umowy na zakup sprzętu i uzbrojenia, czy też być pośrednikiem w eksporcie lub w imporcie.
2. PGZ realizujące perspektywicznie i wieloletnie programy obronne i modernizacyjne SZ RP, powinna kreować powiązania systemami umów konsorcyjnych lub kapitałowych w celu ich realizacji, kreować podmioty, grupy branżowe i instytucje badawcze niezależnie od form własności czy wielkości firm, a realizatorzy powinni dobierać sobie partnerów zagranicznych kreować transfery technologii (zakup/sprzedaż) przy pełnej kontroli i współpracy z Urzędem Uzbrojenia RP.
3. PGZ powinna także kreować współpracę przy realizację prac rozwojowych, a także współpracę przemysłową z partnerami zagranicznymi. Ponadto PGZ musi być aktywna na forum UE bronić swoich interesów, włączyć się w europejski e programy zbrojeniowe oraz inicjować nowe projekty zachęcając do współpracy największe koncerny zbrojeniowe.
4. PGZ poprzez swoje funkcje wobec przedsiębiorstw zbrojeniowych wytyczać powinna strategię, która określać musi, jakie zdolności przemysłowe i technologiczne ma uzyskać polski przemysł obronny. Realizowane to powinno być m. in. przez analizę rynku

i wyszukiwanie do współpracy podmiotów zagranicznych o największym zaawansowaniu technologicznym niezależnie od form własności. Zadaniem PGZ powinno być także monitorowanie podmiotów – liderów programów – do przejmowania kontroli nad zidentyfikowanymi i dysponującymi ważnymi technologiami podmiotami. Jeśli dany podmiot (instytucja) dysponuje istotnymi technologicznymi (ze względów obronnych) rozwiązaniami, natychmiast powinien wchodzić w zainteresowanie PGZ poprzez lokowanie zleceń, dotacji, kierowanie dofinansowaniem w ramach projektów z NCBiR i wiązać dany podmiot stosownymi umowami dotyczącymi kontroli nad technologią i kapitałem. Szczególnie istotne z punktu widzenia technologicznego są podmioty umieszczone na wniosek MON na liście polskiego przemysłu obronnego, które mogą otrzymywać zlecenie realizacji programów o dużym znaczeniu dla bezpieczeństwa państwa, pod warunkiem podpisania, np. z PGZ umowy o możliwości blokowania przez nią prawa do fuzji, o prawie do pierwokupu akcji, czy też warunków podnoszenia kapitału (mechanizm kontroli państwa). Ze względu na kontrolę kapitałową PGZ, wszystkie podmioty realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa państwa muszą mieć formę prawną kapitałową, a nie osobową.

III. Konsolidacja i restrukturyzacja polskiego przemysłu obronnego przez PGZ realizowana powinna być w trzech etapach:

1. Etap pierwszy:

Celem tego etapu powinno być przejęcie przez PGZ w pierwszej fazie jego realizacji Wojskowych Zakładów Remontowo-Produkcyjnych i Huty Stalowa Wola z jednoczesnym – tam gdzie zachodzi konieczność - ich oddłużeniem i dokapitalizowaniem. Środki budżetowe na ten cel winna wyasygnować Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP). W etapie tym zarząd PGZ musi adekwatnie do przedstawionego powyżej zarysu koncepcji opracować strategię swojej grupy określić jej cele i zadania, a także strukturę organizacyjną (biznesową) i czas wejścia na giełdę papierów wartościowych (GPW).

2. Etap drugi:

W etapie tym powinny być przyjęte skład PGZ, grupy branżowe i zakłady zbrojeniowe wchodzące w skład Polskiego Holdingu Obronnego, które podobnie jak Wojskowe Zakłady Remontowo-Produkcyjne, powinny być oddłużone i dokapitalizowane (jeżeli jest taka potrzeba) przez ARP. W etapie tym PGZ powinna osiągnąć ostateczną strukturę organizacyjno-biznesową o charakterze grup branżowych (wzorcem może być już branża amunicyjno-rakietowa MESKO) itp. Taka struktura branżowa powinna realizować działania marketingowe i sprzedaż swoich wyrobów, a PGZ powinna być gwarantem dobrego wykonania zobowiązań grup branżowych. W wyniku konsolidacji branżowej w etapie tym powinny powstać grupy (lotnicza, morska, amunicyjno-rakietowa, pancerno-samochodowo-artyleryjska itp.) i muszą mieć one jasno określone cele obronne i biznesowe. Takie umiejscowienie zadań PGZ tworzyć będzie warunki konsolidacji polskiego przemysłu obronnego na zasadach rynkowych z silnym wsparciem państwa, które w okresie poprzedzającym prywatyzację przez giełdę wpływać powinno na wartość firm zbrojeniowych, przyznając im znaczne zamówienia publiczne. W etapie tym należy zbudować tym samym taką organizację, która nie wytworzy z dnia na dzień nowych technologii, nie zwiększy sprzedaży i eksportu, ale skoordynuje działania wszystkich podmiotów w określonych technologiach, które trzeba zidentyfikować i wzmocnić, a poprzez powiązania kapitałowe, gospodarcze pomiędzy tymi podmiotami polskiego przemysłu obronnego i stworzy warunki do jego prywatyzacji przez giełdę.

3. Etap trzeci:

W etapie tym powinna nastąpić prywatyzacja polskiego przemysłu obronnego, którą objęte powinny być te jego struktury, które nie mają istotnego znaczenia dla bezpieczeństwa państwa, a kontrola państwa w zakresie działalności obszaru sprywatyzowanego, sprowadzać się powinna do posiadania tzw. „złoty akcji”, w celu ochrony bezpieczeństwa państwa i interesów obronnych, a także uniknięcia konfliktów interesów.

Kwestią niezwykle istotną w koncepcji PGZ powinny być źródła finansowania struktur zarządu grupy. Finansowanie to nie może odbywać się na dotychczasowych zasadach pobierania marż od każdej złotówki sprzedaży uzbrojenia i sprzętu wojskowego przez polskie zakłady zbrojeniowe wchodzące w skład PGZ. Należy rozważyć, jako podstawową formę finansowania struktury zarządzającej PGZ, poprzez dywidendę od spółek nadzorowanych. Formuła ta ma dwie zalety, po pierwsze: PGZ będzie zależało na wzroście sprzedaży w tych spółkach, a po drugie organiczny rozrost administracji jej struktury zarządczej.

Powstanie w Polsce silnej grupy zbrojeniowej utrudni firmom zagranicznym konkurowanie z nami na rynkach zagranicznych a jednocześnie nie pozwoli na rozgrywanie polskich firm na rynku krajowym. Współpraca z buforem, jakim może być PGZ wsparta o kadre przemysłu obronnego powinna zapobiegać drenażowi finansowemu polskiego rynku przez celowe zawyżanie transferów technologii, służące do przejęcia lwiej części marż uzyskiwanych na polskim rynku. Takie zintegrowanie zarządzaniem polskiego przemysłu obronnego, pozwoli na pobudzenie innowacyjności, kreowanie powiązań, likwidację podziałów na państwowy i niepaństwowy. Utworzenie jasnych zadań w PGZ o czytelnych kompetencjach zarządzającego całym przemysłem obronnym stworzy jednorodne zasady rozwoju całej bazy przemysłu obronnego nie tylko na czas pokoju, ale również na czas wojny, który w tej koncepcji powinien być priorytetowy.

Tak sformułowana PGZ i tym samym polski przemysł obronny spełnią swoje zadania, jeżeli jednocześnie z procesem jej становienia nastąpi:

1. Restrukturyzacja ośrodków decyzyjnych odpowiedzialnych za planowanie, finansowanie, realizację prac badawczo rozwojowych i programów zbrojeniowych. Obecnie obowiązujący system zarządzania tymi obszarami jest rozproszony, a jak pokazały doświadczenia jest on także niefunkcjonalny, nie ekonomiczny oraz powodujący brak rzeczywistej współpracy pomiędzy użytkownikiem końcowym SZ RP, zespołami naukowymi – przemysłem. Jest to szczególnie widoczne w początkowej fazie opracowywania programów i projektów. Dlatego też zachodzi pilna potrzeba, aby do

koordynacji tychże zadania i zdecydowanie poprawy powyższego stanu powołać Urząd Uzbrojenia RP, który stać się powinien, przyjmując od MON szereg funkcji, kompetencji i zadań stać się powinien swoistym łącznikiem pomiędzy tym resortem a polskim przemysłem obronnym. Urząd ten powinien realizować następujące główne zadania:

- a) analizowanie możliwości stopnia zaspakajania SZ RP (realizowania planowanych potrzeb) w technikę wojskową w kontekście spodziewanych (możliwych) środków finansowych poszczególnych lat w horyzoncie czasowym (20-30 lat) zgodnie z „Perspektywicznym Planem Przeobrażenia SZ RP” i możliwości polityki importowo-licencyjnej, kooperacyjnej i produkcji własnej (krajowej);
- b) wypracowanie polityki sojuszy i stopnia uzależnienia kraju w ramach polityki licencyjnej-kooperacyjnej;
- c) kierowaniem i opracowywaniem programów zbrojeniowych dla SZ RP;
- d) kontraktowanie z odpowiednim wyprzedzeniem zamówienie w przemyśle obronnym umożliwiające zarówno ich płynną realizację, jak i przeprowadzanie badań i prac rozwojowych, a także uwzględniające perspektywiczne potrzeby SZ RP;
- e) Nabywanie w kraju i zagranicą uzbrojenia i techniki wojskowej dla SZ RP zgodnie z ich zapotrzebowaniem;
- f) nadzór nad eksportem uzbrojenia i techniki wojskowej produkowanych w polskim przemyśle obronnym i jego promocja;
- g) nadzór nad produkcją uzbrojenia i techniki wojskowej w polskim przemyśle obronnym;
- h) prognozowanie i realizacja rozwoju nowych technologii uzbrojenia i techniki wojskowej, możliwości ich realizacji w ramach jednostek naukowo-badawczych w kraju i w polskim przemyśle obronnym, a także w ramach współpracy międzynarodowej;
- i) koordynacja i nadzór nad pracami badawczo-rozwojowymi uzbrojenia i techniki wojskowej w jednostkach naukowo-badawczych i w polskim przemyśle obronnym;
- j) realizacja umów offsetowych i polityki licencyjnej;
- k) planowanie i nadzór nad realizacją modernizacji uzbrojenia i techniki wojskowej znajdujących się na wyposażeniu SZ RP;

- l) nadzór nad transferem technologii wojskowych na produkcję cywilną;
- m) planowanie przyjmowania na uzbrojenie RP SZ uzbrojenia i techniki wojskowej w ramach tzw. „darowizn” po uprzednim zawarciu umowy przemysłowej pomiędzy producentem „darowanego” SZ RP uzbrojenia i techniki wojskowej, ze stosownym zakładem polskiego przemysłu obronnego;
- n) ukształtowanie odpowiedniego krajowego potencjału badawczo-rozwojowego, cywilnego i wojskowego dla realizacji opracowań oraz badań państwowych i eksploatacyjno-wojskowych, nowych i zmodernizowanych wzorców techniki wojskowej;
- o) opracowanie i przyjęcie nowych założeń i zasad realizacji B+R+W w przemyśle krajowym i przy współpracy z zagranicą;
- p) opracowanie zasad i obowiązków dla Generalnego Dowództwa Wojska Polskiego w zakresie prac przygotowanie zgłoszeń w postaci wymagań na nowe wzory uzbrojenia i techniki wojskowej, optymalizacji procesów eksploatacji i szkolenia wojsk;
- q) utylizacja i zbywanie uzbrojenia i techniki wojskowej wycofanych z SZ RP.

Pozostawienie w gestii MON kompetencji zakupów, badań i rozwoju, a także innych zadań nietożsamyh współczesnym SZ w państwie demokratycznym o gospodarce rynkowej przy braku swoistego łącznika pomiędzy siłami zbrojnymi a przemysłem obronnym, jakim powinien być Urząd uzbrojenia, powoduje wiele perturbacji na tym styku i w samych strukturach SZ RP i w przemyśle obronnym. Obecny stan rzeczy w tym obszarze jest pozostałością po PRL-u osłabiającą dzisiaj cywilną i demokratyczną kontrolę nad SZ RP i powodującą, że rozwiązanie to jest nieefektywne również w równoważeniu oczekiwań SZ RP i polskiego przemysłu obronnego.

2. MON i instytucje MON powinny być odciążone od zakupów i skupić się w swojej działalności na perspektywicznym prognozowaniu sposobów prowadzenia operacji i walki w kontekście zobowiązań i zadań wynikających z Doktryny Obronnej RP, Strategii Obronnej RP oraz z członkostwa Polski w NATO. W oparciu o te prognozy i wynikające z nich zadania i potrzeby, powyższe struktury MON

winne zaplanować jakie i ile w perspektywie 20-30 lat uzbrojenie i technika wojskowa najnowszej generacji powinna trafić na wyposażenie SZ RP, by mogły one realizować zadania w obronie niepodległości i suwerenności RP, a także zadania wynikające z zobowiązań sojuszniczych.

W oparciu o tę perspektywiczną wizję w MON powinny powstać „Perspektywiczny plan przeobrażenia SZ RP do 2040 r.”

Podstawowymi elementami tego planu powinny być:

- ocena perspektyw i założenia dot. Sytuacji polityczno-militarnych oraz wynikające z niej zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- zamierzenia w zakresie dostosowania przygotowań obronnych, w tym wojskowych do przyszłych wymagań militarno-obronnych (wizja przyszłego pola walki);
- wiodące programy rozwoju i modernizacji technicznej SZ RP, przewidywane zapotrzebowanie na środki bojowe i wyposażenie wojskowe z ramowym określeniem zamierzeń rzeczowych, organizacyjnych i funduszy;
- kierunkowe zamierzenia w zakresie przystosowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych kraju, potencjału przemysłu (gł. zbrojeniowego) i ochrony ludności.

„Perspektywiczny plan przeobrażenia SZ RP do 2040 r.” pozwolić powinien na:

- po pierwsze – określenie w skali długoterminowej niezbędnych potrzeb i uzasadnionych kierunków działań zmierzających do racjonalnego wykorzystania istniejących zasobów materialnych, rezerw ludzkich i środków finansowych na cele obronności kraju;
- po drugie – wytyczne kolejności podstawowych przedsięwzięć (w tym zwłaszcza wymagających długiego czasu, jak np. opracowanie nowych rodzajów uzbrojenia i modernizacji technicznej wyposażenia armii) z uwzględnieniem stopnia ich ważności i warunków systemowego tworzenia potencjału militarnego i zdolności bojowej SZ RP;
- po trzecie – programowanie zmian wyposażenia SZ RP w nowe systemy uzbrojenia i modernizację techniczną znajdujących się w wojsku techniki uzbrojenia;

- po czwarte – projektowanie długookresowe tendencji popytu wojska na rynku uzbrojenia. Posiadanie wiarygodnych informacji na ten temat ma znaczenie istotne zwłaszcza dla producentów skomplikowanego i specjalistycznego sprzętu wojskowego wymagającego długiego okresu na opracowanie projektowe, przygotowanie produkcji i samą produkcję. Informacje wynikające z planów perspektywicznych przezbrajania SZ RP, w wobec zwykle ścisłych bezpośrednich powiązań producentów uzbrojenia z organami zaopatrywania dla wojska dają podstawy do przewidywania tendencji podażowo-popytowych w dłuższym czasie;
- po piąte – konkretyzacja tych tendencji stanowić powinna kolejny etap planowania i zwykle opierać się na ustaleniach planów wieloletnich wyposażania SZ RP w nowe systemy uzbrojenia i inne zakupy materiałowe.
Plany wieloletnie (tak jak obecny „Plan technicznej modernizacji SZ RP w latach 2013-2022) powinny być wieloletnim rozwinięciem założeń „Planu perspektywicznego przezbrajania SZ RP”;
- po szóste – plan wieloletni powinien stanowić podstawę do opracowania planów specjalistycznych konkretyzujących wieloletnie zamierzenia w danej dziedzinie.

Programy i projekty uzbrojenia i techniki wojskowej powinny być budowane z dużą precyzją, z uwzględnieniem asortymentu, ilości, struktury, wartości, terminów, możliwych wykonawców, dostawców itd. Za pomocą programów określone jest zapotrzebowanie SZ RP w dłuższym czasie wobec przemysłu zbrojeniowego i rynku uzbrojenia. Zaletą programowania perspektywicznego i wieloletniego jest możliwość formułowanie zamówień wojska zawierające ujęcie rzeczowe i wartościowe całego systemu uzbrojenia, co pozwala na analizę ofert realizacyjnych i wybór wariantu efektywnego.

Perspektywiczny plan przezbrajania sił zbrojnych do 2040 r. powinien stać się podstawą do opracowywania wieloletnich planów technicznej modernizacji SZ RP. „Plan technicznej modernizacji SZ RP w latach 2013-2022” powinien być spójny z powyższym planem perspektywicznym

i stanowić jego pochodną. W MON brak jest planu perspektywicznego przeobrażenia sił zbrojnych w powyższej perspektywie czasowej.

3. Niezbędnym jest określenia przez MON strategicznych projektów (programów) uzbrojenia i techniki wojskowej, wynikających z „Programu Technicznej Modernizacji SZ RP w lata 2013-2022”, które ze względu na tajemnice Państwową i istotny interes publiczny bezpieczeństwa państwa, powinna być realizowane w polskim przemyśle obronnym, a wobec których zgodnie z art. 296 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz przepisami o ochronie informacji niejawnych, nie ma zastosowania ustawa z 2009 r. „Prawo Zamówień Publicznych”.

Sprawa jest o tyle pilna, że MON ogłasza przetargi na realizację projektów uzbrojenia i techniki wojskowej, w których mogą brać udział konkurencyjne wobec naszego przemysłu obronnego firmy zagraniczne, bo Polska zgodnie z dyrektywą UE 2009/81/WE, w lutym 2013 r. została częścią wspólnego europejskiego rynku uzbrojenia.

4. Wpisanie w „Program technicznej modernizacji SZ w latach 2013-2022” brakujących projektów, które EU deklaruje wspierać finansowo i proceduralnie już od 2014 r. Technologie te powinny mieć podwójne zastosowanie wojskowe i cywilne i obejmować:
 - innowacyjną technikę morską wraz z implementacją;
 - rozwój bezzałogowych systemów powietrznych, morskich i lądowych;
 - uzyskanie zdolności do tankowania w powietrzu;
 - łączność satelitarną;
 - bezpieczeństwo cybernetyczne.
5. Ujęcie „Programie technicznej modernizacji SZ RP w 2013-2022” pominięta została Obrona Terytorialna Kraju, która wraz z obroną powietrzną i wojskami operacyjnymi stanowi jeden z najistotniejszych elementów potencjału SZ RP. Stosunkowo niskim nakładem finansowym w porównaniu do nakładów na rzecz wojsk operacyjnych można uzyskać, poprzez uzbrojenie oddziałów obrony terytorialnej w tzw. „małą technikę wojskową”, adekwatnie do specyfiki i ukształtowanie terenu ich działania znaczący wzrost zdolności systemu obronnego państwa. Program ten ma także istotne znaczenie dla polskiego przemysłu obronnego bowiem 100% uzbrojenia

i techniki wojskowej dla jednostek obrony terytorialnej jest on w stanie wyprodukować m. in. „Program zawarty w programie technicznej modernizacji sił zbrojnych” o nazwie „Tytan” może być dedykowany w całości jednostkom obrony terytorialnej.

6. Opracowanie przez Urząd Uzbrojenia we współpracy z PGZ koncepcji w jaki sposób polski przemysł obronny zamierza wykorzystać atut jakim jest 130 mld złotych na techniczną modernizację sił zbrojnych, w celu zwiększenia swojej konkurencyjności. Podstawowym sposobem właściwego wykorzystania tego atutu jest max. zminimalizowanie zakupów gotowych wyrobów sprzętu wojskowego i uzbrojenia, które przy niekonkurencyjnym polskim przemyśle obronnym, preferują podmioty zagraniczne, co też nie daje dobrego produktu SZ RP. Dlatego też powinno „przejsć się” z prostych zakupów na projektowe pozyskiwanie, w których polskie firmy zbrojeniowe powinny być liderami. Takie rozwiązanie funkcjonuje w większości krajów NATO.

Przyjęcie takiej strategii powodować będzie, że będziemy rozwijać kompetencje w polskim przemyśle obronnym, a decyzję kooperacyjne w tych projektach będą poddawane weryfikacji przez konkurencję i żaden dostawca sprzętu wojskowego i uzbrojenia nie będzie mógł dyktować nam warunków dostaw, a jego pozycja może zostać sprowadzona jedynie do roli poddostawcy polskiego przemysłu obronnego na warunkach biznesowych.

7. Powołanie na stanowiska kierownicze w PGZ oraz w Urzędzie Uzbrojenia RP ludzi kompetentnych, przygotowanych i dysponującymi odpowiednimi predyspozycjami oraz cechami osobowymi, a także posiadającymi autorytet w polskim przemyśle obronny, Wojsku Polskim i zagranicą. Nie mogą to być, jak to po części już się stało w PGZ, ludzie z tzw. układu polityczno-towarzyskiego. Kadra kierownicza polskiego przemysłu obronnego powinna być objęta kursem specjalistycznym przygotowanym i prowadzonym w AON i WAT. W trakcie takiego kursu kadra powyższa powinna być zapoznana z:

- rolę i miejscem polskiego przemysłu obronnego w systemie obronnym państwa;
- perspektywicznym planem przeobrażenia sił zbrojnych i wieloletnimi planami ich technicznej modernizacji;

- zasadami i procedurami współpracy polskiego przemysłu obronnego z WP i Urzędem uzbrojenia RP oraz z europejskim przemysłem zbrojeniowym i USA.

Realizacja powyższych przedsięwzięć związanych z zarysem powyższej koncepcji konsolidacji polskiego przemysłu obronnego w ramach PGZ, a także przedsięwzięć stwarzających warunki do wykonania zadań przez PGZ, a wskazanych powyżej w punktach od 1 do 7, pozwolić powinna na zbudowanie właściwych partnerskich relacji pomiędzy SZ RP – przemysłem obronny – nauką, a tym samym zrealizować oczekiwania każdej ze stron. Jest to istotne, bowiem dostrzeżenie ich jako równorzędnych partnerów w budowie potencjału obronnego państwa polskiego, wymaga stałych, opartych na racjonalnych zasadach i kontaktach, a bez tego Polska nie będzie w stanie właściwie wykorzystać swojej historycznej szansy by zbudować swój adekwatny potencjał obronny.